

okusa. Deklica nagrbnči obrazek ter se drži kisto, kakor da bi bila kos hrena snedla. Na glas zavpije in zaluči nagriznjeno jabolko v bližnji grm.

Mati se jej sladko nasmejejo in reko: „To ti bodi kazen! Zdaj vidiš, da lepa vnanja podoba človeku ne donaša nobene koristi, ako nima drugih lepih lastnosti. Otrok pa, ki je nečimeren in ne uboga svoje matere, ne zasluži, da bi kaj družega jedel nego lesnike!“

H. V.

Tovarničarji in trgovci.

Tovarničarji (fabrikanti) delajo s stroji, ki jih goni voda ali para. Vsak tovarničar ima mnogo delavcev, kateri oskrbujejo in opravljajo ona dela, ki jih stroji ne mogó izvrševati.

Tovarničar izdeluje blagó na debelo in ga po ceni prodaja. Surovino, ki jo podelava, kupuje, kakor rokodelce, od dotičnih obrtnikov. Kamenje in železo mu dajeja kamenar in železninar; les in rastline dobiva od gozdarjev, poljedelcev in vrtnikov; živalske snovi od živinorejcev, ribičev in lovcev.

Trgovci kupujejo izdelano blagó od rokodelcev in tovarničarjev na debelo ter ga potem prodajejo na drobno in nekoliko draže. Blagó, ki se ne izdeluje pri nas, dobivajo trgovci iz tujih krajev, a naše domače izdelke pošiljajo zopet v take kraje, kjer jih nimajo, da se ondu razprodadó. Z različnim blagom naložene tovarne vozove vidimo po vseh večjih cestah, tovarne vlake po železnicah in ladije po morji in vélikih rekah.

C i r.

Cir je bil jeden onih mož, po katerih včasih božja previdnost izvršuje čudne dogodbe in izpreminja čase na svetu. Cir, po očetu in materi kraljeve kerví, je okoli 600 let pred Kristom s svojo modrostjo in junaštvom ustanovil novo glasovito perzijansko kraljestvo, utrdil ga in neizmerno razširil. Najpred napade Astijaga, starega očeta sicer, pa svojega najhujšega izpodkopevalca in sovražnika, ter mu vzame medijansko kraljestvo, ki je bilo v prejšnjih časih Asircem podložno. Svak propadlega Astijaga, lidijski kralj Krez se je hotel nad Cirom maščevati. Zavezal se je z babilonskim in egiptovskim kraljem; toda ne čaka svojih zaveznikov ter gre z vojsko nad Cira. Lidijska vojska pa je bila popolnem zmagana. Krez je bil vjet, in je potem živel kot svetovalec na Cirovem dvoru. Potem, ko je Cir Lidijo zmagal, je njegov vojvoda Harpag podjarmil grška mesta ob maloazijskem pomorji. Pozneje je napadel veliko babilonsko kraljestvo, kralja vjel in umoril. Z Babilonijo si je Cir prisvojil vse njej služeče dežele kot Asirijo, Sirijo, Fenicijo, Palestino. Takrat je Žide izpustil iz babilonske sužnosti; ukazal jim je iz babilonske blagajnice povrniti njihove svete posode in jim dovolil na starem mestu tempelj zidati. Od zahoda se je obrnil proti vzhodu ter napadel Indijo; toda tukaj je zatonilo solnce njegove slave.

Pripovedka popisuje njegovo smrt tako-le: Vojskoval se je z Masageti. Kraljica Tomira je gospodovala hrabremu scitovskemu národu. Cir je prestopil reko in napravil tabor, v katerem je pustil same hlapce in drugo druhal, ki